

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Ured Županije

**INFORMACIJA
O NOVINSKO-IZDAVAČKOJ USTANOVİ EDIT**

Pročelnik

Goran Petrc, prof.

I. PRAVNI OSNOV

Člankom 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13 i 25/13-pročišćeni tekst – dalje u tekstu: Statut) propisano je da Županija u okviru svojih nadležnosti poduzima mjere za unapređenje uvjeta potrebnih pripadnicima nacionalnih manjina radi održavanja i razvijanja njihove kulture te očuvanja bitnih sastavnica njihove samobitnosti, odnosno njihove vjere, jezika, tradicije i kulturne baštine.

Člankom 24. Statuta propisano je da se Srbi, Talijani i pripadnici ostalih nacionalnih manjina smatraju autohtonima na području onih općina i gradova u sastavu Županije koji su to utvrdili svojim statutima, a na temelju njihovog povijesnog prisustva.

Člankom 29. stavkom 4. Statuta propisana je zastupljenost autohtone talijanske nacionalne manjine u Županijskoj skupštini koja se osigurava biranjem najmanje jednog člana u Skupštinu iz reda talijanske nacionalne manjine.

Člankom 52. točkom 23. Statuta Primorsko-goranske županije propisano je da Župan donosi opće i pojedinačne akte, te zaključke sukladno zakonu i drugim propisima, te aktima Skupštine.

Člankom 25. stavkom 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15 i 3/16), propisano je da Župan donosi opće akte kada je to propisano posebnim zakonom, pojedinačne akte kada rješava o pojedinim pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, te zaključke.

II. OBRAZLOŽENJE

Edit (Edizioni Italiane) je izdavačka kuća talijanske nacionalne manjine. Osnovana je u Rijeci 1952. godine, a nastala je odlukom talijanske Vlade radi ujednačavanja, koordiniranja i usmjeravanja periodičnih izdanja, tiskarske i knjižarske djelatnosti te svih vrsta izdavačke djelatnosti na talijanskom jeziku.

Prvo razdoblje djelovanja, do spajanja s dnevnikom La Voce del Popolo (1959. godine) najplodnije je razdoblje budući je tada ujedinjeno cijelo talijansko izdavaštvo, a razvijene su, s tadašnjih 12 zaposlenih, mnogobrojne i raznolike inicijative.

Na području periodičnih izdanja posebnu je važnost imao preustroj započet izlaženjem Panorame i pridruživanjem časopisu Il Pionere (danas Arcobaleno) i Scuola Nuova-Scuola Nostra.

Nakon spajanja s dnevnikom La Voce del Popolo u novu novinsko-izdavačku kuću (1960. godine) Edit je djelovao u cilju preporoda talijanske nacionalne zajednice. Pokrenut je niz izdavačkih pothvata objavljanjem djela pripadnika talijanske nacionalne zajednice, novih školskih udžbenika i knjiga u suradnji s različitim talijanskim izdavačkim kućama. Glavna je djelatnost bila usmjerena na komercijalni sektor koji je trebao stvoriti preduvjete za ostvarenje prvih prihoda, kako bi se izbjegla isključiva ovisnost o vladinim poticajima. To je dovelo od prvih velikih i dugotrajnih novčanih poteškoća. Novi poticaj pojavio se na početku 1990-ih, kad je promoviran Projekt Edit, koji je predviđao kompletну tiskarsku opremu, dar talijanske Vlade, ali je više služio drugim izdavačkim poduzećima nego Editu. Nove poteškoće pojavile su se 1994. godine podržavljenjem Edita i njegovih izdanja, koja su praktično prešla u ruke Vlade Republike Hrvatske, prouzročivši zaostrevanje unutarnjih odnosa i sukobe s novom Talijanskom unijom, osnovanom nešto prije toga. Spor je razriješen odlukom hrvatske Vlade iz rujna 2001. godine o dodjeli prava vlasništva nad Editom izravno Uniji.

Edit je tijekom trajanja Domovinskog rata, putem dnevnika *La Voce del Popolo*, širio istinu o Domovinskom ratu prema zapadu.

Novinsko-izdavačka ustanova Edit nalazi se trenutno u vrlo teškoj financijskoj situaciji i to iz nekoliko temeljenih razloga: kao „neprofitna“ ustanova, od 1952. godine postoji i djeluje isključivo zahvaljujući dotacijama Republike Hrvatske, Republike Slovenije i Republike Italije. Ove je godine Republika Hrvatska preko Savjeta za nacionalne manjine smanjila dotacije za 15%, Ministarstvo kulture je to učinilo za 50%, a Ministarstvo obrazovanja prestalo je refundirati Editu troškove tiskanja školskih udžbenika.

III. IZNOS SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ODLUKE

Za provođenje ovog Zaključka nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Primorsko-goranske županije.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da doneše zaključak u tekstu kako slijedi:

Na temelju članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13 i 25/13-pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 2. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15 i 3/16), Župan Primorsko-goranske županije, dana _____ 2016. godine, donio je sljedeći

Zaključak

1. Prihvata se Informacija o novinsko-izdavačkoj ustanovi EDIT.
2. Primorsko-goranska županija izražava punu podršku novinsko-izdavačkoj ustanovi EDIT u kontekstu svih djelatnosti kojima osigurava autohtonoj talijanskoj nacionalnoj manjini prava na uporabu talijanskog jezika u informiranju i kulturi.
3. Primorsko-goranska županija smatra neprihvatljivim stav ministra kulture Republike Hrvatske o nužnosti izlaženja dnevnog lista „*La Voce del Popolo*“ na isključivo komercijalnim osnovama, te s tim u vezi smanjenju i ukidanju sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za financiranje djelatnosti novinsko-izdavačke ustanove EDIT.
4. Primorsko-goranska županija inzistira na stavu da se unutar Državnog proračuna moraju pronaći sredstva za sufinanciranje novinsko-izdavačke ustanove EDIT, te time za ostvarivanje prava talijanske nacionalne manjine na uporabu talijanskog jezika u informiranju putem dnevnog lista „*La Voce del Popolo*“.
5. Ovaj Zaključak proslijeđuje se Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.